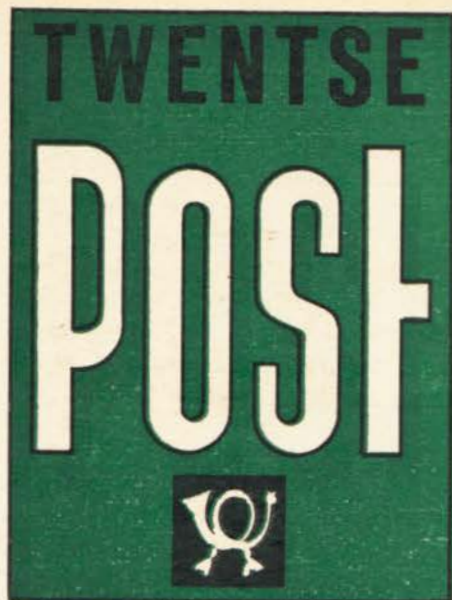

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J. W. M. GIGENGACK

NR. 7 JULI 1967 6^E JRG.

Uit de inhoud:

Slaon en Houwen

*„Schèlden dot nich zeer,
Slao iej miej,
[ik houw ow weer.”*

(Riemsel)

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 4.20 per jaargang
Losse nummers 40 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

STREEKTAAL

SLAON EN HOUWEN

*Non mer naor de kaarmse gestapt,
Houwt Jut oop 'n kop dat 't knapt.*

Oop de kop van Jut houwt ze met nen bökker. *Houwen* is: *met geweld slaon*. 'Houwt gen klèene kinder dood, iej weet nooit, wat er nog greuien kan.' Toch wödt nen stevigen eeken koezen wa nen *slao-mer-dood* neumd. In 't spraakgebroek is weinig onderschel tusken houwen en slaon.

Mer iej kunt de beide weur nich aaltied duur mekaa gebroeken. 'n *Löchen sleug in 'n toren*, mer 'n löchen houwt nooit. Toch köj wal ees „slaon” gebroeken woer „houwen” steet: *militaire peer houwt nich achteroet*; (zee slaot nich achteroet). In de zegswieze: *As 't etten oop is, houwt ze zik um de butte*, is slaon minder oop zien plaatse. Mer in 't volgende riemselken is 't onderschel tusken slaon en houwen good an ebrach:

**„Schèlden dot nich zeer,
Slao iej miej, ik houw ow weer.”**

Oop 'n examen köj *de planke wal ees mis slaon*, zee vraagt ow zo völ! A'j 't juuste antwoord geewt, *slao'j den spieker oop 'n kop*. A'j *spiekers met köppe houwt*, nem iej duurtastende maotregelen, of iej komt met aowertuugende argumenten. A'j *dan ook nog met de voes oop de taofel slaot (of houwt)*, geleuwt ze ow wa!

Wat de leu vertelt, daor köj aait *gen geleuw an slaon*. De leu zeit zo völ! Mer as 'de Bilt' vuurspeelt, dat 't *weer um zal slaon* en règenschoers te verwochen zint, is dat zovöl as nen goon raod, *den a'j nich in de wind mut slaon*. Dus nich hen fiet-sen gaon, al *sleet oop dit uur ook de toefvink hoog in de teuge* en schient de zonne zo fèèl, dat 't peerd bie'j 't trekken van de ploog 'n *damp van de hoed sleet*.

Jensken dwellen duur 'n bosch en daor zag hee nen hazen spatteln in 'n strik. Hee greep em bie'j de achterpeut en *hów ne in 'n nek*. Daor konne wis wa vief gulden vuur kriegen. *Dat mu'j nich in 't zumpken slaon!* Hee naor 't hoes hen met 'n hazen. Onnerweggens kwammen em twee naobervente in de meute. Dee wollen delen. 'A'j *dat van de hand slaot'* zèèn ze 'zöw ow wa bie'j 'n *kanshaken kriegen*.' Jensken har der gen oren nao en 't wödden ne *houweri'j*. Zee *hówwen mekaa as aarme duuvels*. Jensken weren zik watte kon, hee *hów met aarm en beene van zik of*, daorbij *sleug hee zó an 'n kettel* (maken zo'n spektakel) dat zien vaar kwam too lopen. Jensken har 't ered! 'Wat!

Hei'j nen hazen vungen? *Non zol zik toch ne lam-me koo met 'n stat an de bas houwen!* lachen de vaar.

As de vaarken oop slaot, wödt 't spek deurder. In de leste jaoren is allns oopslaon, mooder de vrouw mut mer zeen, dat *ze zik der duur hen sleet*. Dat vaalt eer anders nich met, „'t is allns geeld *wat de klok sleet*”, zeg ze. „Daor hei'j non rundvleis, dat dot f 4.—. 't pond, *dat mu'j nich in 'n drek slaon!* Het geet op peervleis an, mer dan mu'j bang wèèn dat de vente *net as 'n peerd aower de reep slaot* en eere albannigheid nich baargen kunt!”

„De meester hef miej hówwen”, zèè de jong. „Hee *slaagt 'n toren* (lijkt op een toren): *eerst spölt hee, en dan sleet hee* (carillon!). Vaar en moor mossen um dit gezegde lachen en de jong zölf ook. 't Was wisse nich zo slim wes met dat 'houwen'. „*Onze meester hef 'n handje van slaon*”, zeg de jong, mer mooi vertellen, dat kanne! Vanmiddag vertölle van Herman of Haarm, den de Romeinen *hef verslaon*. Hee kennen ok 't-riemsel, dat onze besvaar wal ees oopzeg:

*Haarm, slao daarm,
Lao piepen, lao trommen!
De keizer wil kommen
Met hamer en stangen,
Wil Haarm oophangen.*

Good vuurgaon dot good volgen. „*De vaar houwt de moor, de moor houwt de maagd en ik houw de pop vuur 't gat*”, zeg 't wicht. Jao, jao, 't is mangs ne houweri'j in de weeld en 't gef vaak völ stried. Dan zo'j, benaamd a'j older wodt, net as de plat-duutske dichter Karl Sauvagerd mangs zeggen:

LAOT MIEJ IN VREE. . .

Laot miej met vree, ik wil alleenig bliewen,
Ik mag van 't lèèwen niks meer zeen!

Laot miej met vree! Ik wil now 'n luk nog
[schriewen —

Ik zin oop 'n leewsten heel alleen.
Dat hele lèèwen is niks as 'n jagen
Naor geld en good, 'n stennen is 't en klagen,
'n Kwellen, da'k antlesten niks meer zee —
Laot miej met vree!

Laot miej met vree! In miene jonge jaore,
Wat har ik dow nich allens veur!
Now komt zo zeutjes al de grieze hoore
En now wil ik absloet niks meer.
Zo vreedzaam stil lecht an de loch de steerne.
Naor 't hoes, in röst en vree wol ik non geerne,
Dat ik van 't hele leewen niks meer zee. . .
Laot miej met vree!

'De leste släge geewt 'n öllie.'

De jong zien wicht was oet ne andere boerschop: wa'j wied haalt, smaakt zeute. Mer 'liefde doet lijden', zeg 'n Hollander. Daor kreeg de jong preuw van: de jongs oet dee boerschop woch'n em 'n maol oop en *höwwen* em of. De jong leut zik nich ofschrikken. Van den dag of halen 't wicht em nog meer an. Hee kreeg 't dan ook dik an en oop nen aowend zeg de jong tegen zien vaar: 'Ik wol wa trouwen.' 'Maakt dan mer voort, vuur 't verbeun wödt', lachen de vaar. De moeder wol eerst nog 'n *slag* um 'n *aarm haolen* en vreug: 'woe völ krig

ze met?' Non, daor kon de jong gin *slag naor slaon*, daor har e nooit met zien wicht aower kuierd, mer 'n nakend eersken was ze wa wisse nich. En zo doeren 't nich lang meer of hee zat as brugman (bruidegom) neuws de broed in de broedwagen. Op de brulfte zungen de leu 'de brugman zal 't wa betalen' en andere brulfteleedjes. Um 12 uur wör der met nen dikken koezen oop *de nienduur höwwen* ten teken dat 't feest was of elopen. Wat brulftegängers *sleugen* nog rap 'n paar borrels *achteraower*. Zee majt wa dacht hebben: 'de leste släge geewt 'n öllie.'

enschede

Voor herenkleding
het beste bij *Besters*

Van Loenshof 12, Enschede

TELEVISIE
*
HOOR
APPARATEN
*
RADIO

Blijvende service!

Jan LANGKAMP
LANGESTR. 52 TEL. 24695 ENSCHEDE.

Fijnhout- en Triplexhandel

Fa. W. LANGE

Spelbergsweg 37, Tel. 4538

levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

Gramofoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK **RADIOKO** Nieuwstr. 57 Tel.
3909 Hengelo O.
Boulevard 90
Tel. 4863 Enschede.

ADVERTEREN IS ETALEREN

FOTO **GOBO** FILM

Van Loenshof 10 Tel. 15271
Filiaal: Oliemolensingel 37 Tel. 16118

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 — TEL. 10688

Wij leveren en reviseren HAND-
en **MOTORGAZONMAAIERS**
Gereedschapslijperij

H. v. d. MEER & Zn. - Enschede
Bleekerstraat 18

Voor betere schoenen *Rommelaar*

VAN LOENSHOF 31

Uw adres voor

*Technische boeken
Technische tijdschriften
Tekensmaterialen
Studiebenodigdheden*

de technische boekhandel

H. STAM N.V.

C. F. KLAARSTRAAT 8, ENSCHEDE, TEL. 19206
de enige technische boekhandel in Oost-Nederland

Voor de Technische Hogeschool Twente, alle
andere technische scholen en opleidingen, en
voor het bedrijfsleven.

Door onze specialisatie kunnen wij alle uit-
rustingen voor de technische studie direct uit
voorraad leveren.

ADOLFS & PENNINK

*studieboeken
pocketbooks - romans*

Voor 't **Hoën**
medaille,
krans, tak
of beker: bij ons slaagt u zeker
Ripperdastraat 2a, Enschede

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
is gemaakt door

Remmelt Pit

Kalenderstraat 24-26 Enschede

S. TEN CATE
STAALHARDERIJ

Hessenweg 1-9 — Tel. 15413

MINTEX - REMDIENST

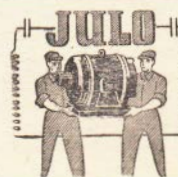
Dr. Benthemstr. 35 — Tel. 15418

N.V. Aanneming-Mij. vh.

H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

Motor defect?
naar **JULO**
direct !!!

Pyramontstraat 15-19
ENSCHDE

Machinefabriek
ARENS & Zn

tandwielen
Perikweg 52

Jan Stokkentre

Oude Metalen

Enschede

BENOEMINGEN

DRS. HULSHOFF DIRECTEUR
RIJKSMUSEUM TWENTHE

ENSCHDEDE — Bij Koninklijk Besluit is — met ingang van 1 september a.s. — tot directeur van het Rijksmuseum Twenthe benoemd drs. A. L. Hulshoff, sinds 1956 conservator van dit museum. Hij volgt als zodanig op dr. C. C. W. J. Hijzeler, die met pensioen gaat.

De heer Hulshoff, geboren 5 juni 1921 te Utrecht, studeerde in zijn geboorteplaats en te Münster rechten en geschiedenis. Op zijn naam staan een aantal waardevolle publicaties (1953: 'Het Schattingsregister van Twente uit 1475'; 1964: het 3de deel van de thans zeven delen tellende geschiedenis over het geslacht Van Limburg Stirum; 1967: 'Het Markerecht van Losser'). Daarnaast verschenen van zijn hand meerdere historische bijdragen in diverse uitgaven aan weerszijden van de landsgrens.

Sinds 1960 verrichtte de heer Hulshoff verscheidene bodemonderzoekingen die meer licht werpen op de middeleeuwse geschiedenis van Twente en waarvan de verslagen hopelijk nog eens zullen worden gebundeld.

De nieuwe directeur van het Rijksmuseum, die als zijn opvolger in de functie van conservator een kunsthistoricus wil aantrekken, vervult op zijn specifieke terrein verder nog verschillende bestuursfuncties; ('Ver. Oudheidkamer Twente', Ver. tot beoefening van Overijssels Regt en Geschiedenis' en stichtingen 'Het Bussemakershuis' Borne, 'De Dorpsbleek' Losser, 'Het Stift' Weerselo).

*Drs. A. L. Hulshoff bij een opgraving te Rijssen;
(havezate 'de Grimberg').*

NATUURBESCHERMING

SCHOONMAAKBEURT AGELERBROEK

OOTMARSUM — Veertig jongens en meisjes tussen 15 en 20 jaar hebben in de tweede week van juli in het natuurreservaat Agelerbroek de opslag verwijderd, die vooral in de laatste tien jaar door uitdroging is ontstaan. Met het steken van plaggen en rooien van overtollig geboomte hebben de leden van dit werkkamp van het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie (IVN) sportief, ontspannend en bovendien zeer nuttig werk verricht. De groep kampeerde op de boerderij van de fam. J. W. Schröder in Klein Agelo en bracht de vrije uren door met zang, dans, lezingen, discussies en een bezoek aan Ootmarsum.

MONUMENTEN

PELMOLEN TE RIJSSEN IN ERNSTIG VERVAL

HENGELO — Voor de restauratie van de pelmolen te Rijssen, een van de weinige pelmolens die er nog in Nederland te vinden zijn, is nog steeds geen geld beschikbaar en de situatie van deze molen is thans hopeloos, aldus de heer A. J. Koning — technisch adviseur van de vereniging De Hollandse Molen — op de vorige maand (15 juni) te Vilsteren gehouden jaarvergadering. De oorzaak van dit voortschrijdende verval moet volgens drs. E. v. d. Velde — penningmeester van de stichting De Overijsselse Molen — gezocht worden in het trage tempo waarmee de overheidssubsidies voor het restaureren van wrakke molens worden toegekend: 'het langzame malen van de ambtelijke molens vertraagt de restauratie van de betreffende Overijsselse wind- en watermolens.' Vooral de pelmolen te Rijssen dreigt hiervan de dupe te worden.

WATERMOLEN OELE

HENGELO — Aan de watermolen te Oele — het oudste monument binnen de gemeente Hengelo — zijn deze maand noodvoorzieningen aangebracht, teneinde verder verval te voorkomen. De molen, sedert 1880 eigendom van Twickel, behoort sinds kort aan de gemeente Hengelo die voor restauratie zal zorgdragen. Volgens de Haagse bouwkundige D. Hulshoff, die het plan voor de herstelwerkzaamheden maakt, laat deze restauratie echter nog wel enkele jaren op zich wachten. De subsidieaanvragen zijn inmiddels voorbereid. De watermolen te Oele is er één van de acht die Twente nog kent; ('Singraven' te Denekamp, 'Frans', 'Bels' en 'de Mast' in Vasse en de molens in Haaksbergen, Diepenheim en Azelo).

hengelo

de **Bokdams**
voor
DANSLES
Drienerstraat 37

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedeese str. 22, Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

COOP.

RAIFFEISENBANK

BOERENLEENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz.str. 168, Beukweg 81

● MEUBELEN

● TAPIJTEN

● BEDDEN

|E|
|M|

PETRI

voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

ADVERTEREN IS ETALEREN

BLOEMENMAGAZIJN

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38 — Brinkstraat 1a

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
EN VLEESWAREN

WEEMENSTR. 12, TEL. 12752

Klaant'n van BISCHOFF

Bint almaal vol lof

Ne dame of heer . . .

Ze komt aaltied weer, want:

Bischoff

HENGELO

hef 't beste wat er is

Oawertuugt ow van dizze waarheid

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

Ruischer en Hartgers

Veur elektrische apparaten

Radio en Televisie

Drienerstraat 4 - Tel. 14878 - Hengelo

Hobbyhuis Hackfort

BERGWEG 9, HENGELO

VERSTEEG's veurve

veur hoes en eearve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 12207

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Motenstr. 5, Tel. 17382, Heng.

N.V. Automobiëlbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

HENGELO

AHREND

Telgenflat Hengelo Tel. 7266

voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

H. J. Krakers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. **Hengelo** 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

MORSINK
SOLASPECIALZAAK
Servieren

Weemenstraat en Kotmansweg

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF

A.F. Pierik &

F. Boerkamp n.v.

Wolter t. Catestr. 5, Tel. 14064
Hengelo (O.)

Automobiëlbedrijf

ERNE

Delden.str 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

FIAT 500

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

ADVERTEREN IS VERKOPEN

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Beste leu, weet wa'j doot met oew geeld,
Leav' nich raak zoaj wal weelt.
Denk ter um, le'j mangs wat op zied,
Veur nen krappen of slechten tied.

Breng dan

oew geeld

naor de

Nutsspaorbaank

Now 4 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 - HENGEL

KRONIEK VAN DORP EN STAD

BEUNINGEN blijkt volgens het 'Schattingsregister van Twente' in het jaar 1475 ruim dertig erven en katersteden te tellen, waaronder de huisplaats 'Ter Slingen', zo genoemd naar het beekje 'de Slinge' dat uitmondde in de Dinkel en ook de gracht voedde van de 'Bonningerhoff' — beter bekend als havezate 'Borg Beuningen', een leen van het Sticht. In charters vanaf 1380 worden genoemd een Mathys van Boningen, Hein Frederik en Gysbert van Boningen. (*Voor een overzicht van diverse bewoners van dit huis verwijzen wij naar Twentse Post van februari 1963*).

Thans nog vindt men aan de rijksweg Oldenzaal-Denekamp de oude Borg — blijkens een gevelsteen daterend uit 1709 — met aan de voorzijde een haveloos herenhuis. Het vervallen complex, dat een nog oudere hof verving, wacht een onzeker lot. In de onmiddellijke nabijheid verrees in 1963 de nieuwe Borg, een modern boerenbedrijf — gepacht door landbouwer H. Groenewold — dat met nog een viertal omliggende boerderijen wordt geëxploiteerd door de Stichting Edwina van Heek, eigenaresse van het landgoed Borg Beuningen; (1).

'BURSCUP' BEUNINGEN

Uit de Twentse verpondingskohieren van 1601/2, waarin de *pachten in natura* opgetekend staan, blijkt dat in Beuningen vlas werd verbouwd, een gewas, waarvan de verbouw eerst in de 18de eeuw in het richterambt Almelo van betekenis schijnt te zijn geweest; (2).

Tussen 1675 en 1723 vindt men de grootste bevolkingsvermeerdering van geheel Overijssel op het platteland van Twente en wel in het richterambt Oldenzaal (waaronder ook Beuningen ressorteerde) alsmede in de richterambten Enschede en Ootmarsum, waarna Haaksbergen en Delden komen.

Over het geheel is het beeld van de gezondheidstoestand op het Twentse platteland, waar trouwens voldoende medische hulp ontbrak, niet gunstig. Er waren in 1764 — blijkens het hoofdgeldkohier van dat jaar — in Beuningen, op een totaal van 152 gezinnen (in 1748 telde de buurtschap 599 inwoners) 4 simplen, 2 lammen, 2 onnozelen, 2 kreupelen, 1 gek, 1 zinneloos, 1 ziek; totaal 13 personen; (4). Thans telt de buurtschap Beuningen 1035 inwoners; in ruim twee eeuwen heeft de bevolking zich dus nauwelijks verdubbeld.

- (1) Thans nog ongeveer 70 bunder groot, waarvan ongeveer de helft bouw- en weiland en de rest bosgrond.
- (2) Slicher van Bath: 'Een samenleving onder spanning'; blz. 556.
- (3) Idem, blz. 79.
- (4) Idem, blz. 100.

*De oude 'Borg' te Beuningen (bij Denekamp)
voor- en achterzijde*

hengelo

VIOS gebouw

Self Service

maaltijden à f 2.50

(Ook bij U aan huis)

Beekstr. 10, Hengelo

TEL. 05400-12612

Automobielfbedrijf

Van Laar

en

Feijten

Enschedeese str. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

Autospuitinrichting BEVELSBORG

Ingericht met moderne AUTOSPUIT, en
MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

DIVERSE PLAATSEN

Havezate
't Everlo

Bekend om de
pannekoeken
VOLTHE
(bij Oldenzaal)

TWENTELAND

'DE BOETENSTE DUUSTERNIS'

(Twents verhaal in pocketuitga-
ve door J. W. M. Gigengack.)

„Hutten Toone zoch ne broed"

(Humoristisch Twents verhaal
door H. Klaassen uit Albergen.)

Bij de Twentse boekhandel

Kopen bij de Spar Is sparen bij de koop

Eethuis

„'t Centrum"

(Eig. B. Droste)

BEEKSTRAAT 5 - HENGELO

prima keuken

Specialiteit: **Zigeuner-Bief**

Geopend van 23.30 tot 00.4 uur

Wij verzorgen:

een avond vullend

kleurenfilm programma

over Twente

FOTO PRINS, Tuindorpstr. 28. Hengelo

Uw **BRANDSTOFFEN** en
OLIE voor alle doeleinden
J. B. VELTKAMP & Zn

Tevens verzorgen wij uw trouwriten met koetsen
Dennebosweg 46, Tel. 16210, Hengelo

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN

OPTICIEN

Westen Woont Weemenstr. 15

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

SIMCA-DEALER

TINSELBOER JANSEN

Marktstraat 18 - Tel. 1288 - BORNE

Wilt ge werkelijk bromfiets-
genot? Koop dan een Zun-
dapp, Berini, Batavus of Solex.

De beste bromfietsen en de beste service.

Timmerfabriek

Hannink

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Hotel

„Dinkeloord"

IN DE LANDELIJKE
OMGEVING VAN
BEUNINGEN/DENEKAMP
'N BEKEND RUSTPUNT !

Wiesheed

't Is gin vuurdeel veur de
schäöpe, as den scheper zölf
'n schaop is.

MARKE BEUNINGEN

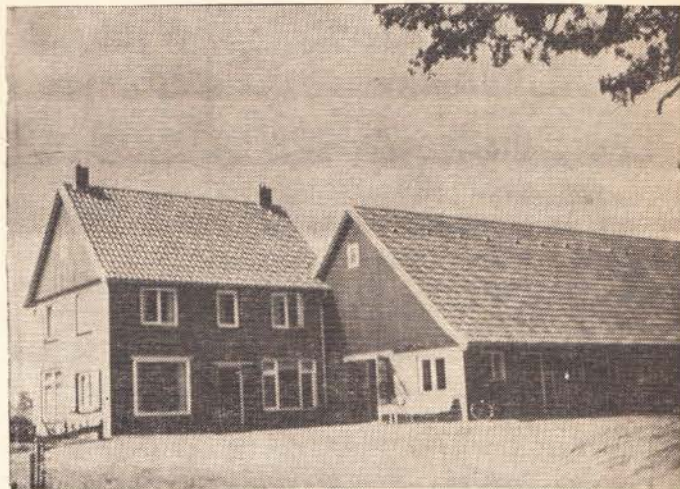
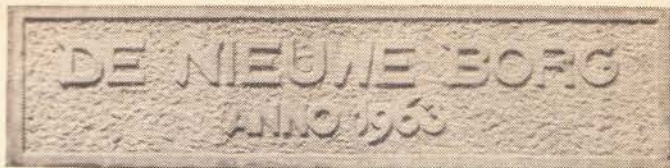
De boeren, die gezamenlijk een es bebouwden, resp. een groep bij elkaar in de buurt wonende boeren, moeten reeds vroeg tot een soort samenwerking gekomen zijn. De *marke* was de *begrenzing* van zo'n buurt en omvatte dus één grote of een aantal kleine essen. In Beuningen — dat met nog twaalf marken tot het richterambt Oldenzaal behoorde — zijn wel een tiental van deze zogenaamde *eiland-essen* te vinden, door de bevolking *käämpe* genoemd. Of de kleine dan wel de grote de oudste zijn, is niet bekend. Het enige houvast heeft men misschien nog aan de dikte der humuslaag. Door het gebruik van stalplaggen als mest is een es in de loop der jaren opgehoogd. De Landbouwhogeschool te Wageningen schatte deze groei wel eens op 1 mm per jaar, hetgeen dus wil zeggen dat een es met één meter humus 1000 jaren oud zou zijn; (5). Er zijn er wel die een dikkere humuslaag hebben.

Vast staat dat het grondgebied van Beuningen al tweeduizend jaar bewoond is. Bij de Austiberg (*aust* is water, denk aan het Franse *eau*), waar een bron ontspringt, werden in de loop der jaren namelijk meerdere urnen gevonden, o.a. een zeldzaam exemplaar, waarop een dierenfiguurtje. Jarenlang was dit urntje particulier bezit, doch het berust nu in de Oudheidkamer Twente; (6). De urnen, waarin — na de lijkverbranding — de gecalcineerde beenderen werden verzameld, horen thuis in de Twentse doden-cultus rond de tijd van Christus geboorte.

KERKDORP BEUNINGEN

Beuningen — thans een uithoek van de gemeente Losser — werd eerst na de 2de wereldoorlog kerkdorp. Onder bouwpastoor J. Bolscher verrees in 1948 een eenvoudig kerkje met een kleine pastorie. Toen diens opvolger, pastoor B. Bouman, na zijn

r.k. kerkje Beuningen

benoeming in 1959 de parochie Beuningen wilde bezoeken, reed hij er finaal voorbij. Geen enkele van de veelgeprezen ANWB wegwijzers vermeldde de naam Beuningen, terwijl ook aanduidingen omtrent de maximum-snelheid ontbraken. Sinds 1961 is daarin verandering aangebracht. Het wil echter nog wel eens voorkomen dat brieven uit het Westen zonder de toevoeging 'post Denekamp' of 'gemeente Losser' eerst terecht komen in Beuningen bij Nijmegen.

De huidige parochieherder, de 61-jarige pastoor P. J. Russcher (benoemd in 1963) vertelt ons dat zijn kerkelijke gemeente 954 zielen telt en dat de lagere school (vier leerkrachten) bezocht wordt door 146 leerlingen. Daar er — binnen het kader van het nieuwe streekplan — in Beuningen niet mag worden gebouwd (het hoofd der school er een veearts beschikken hier nog over een bouwterrein) heeft de pastoor meer met sterfgevallen dan met geboorten te maken. Een jong echtpaar, in Beuningen gehuwd, vestigt zich in negen van de tien gevallen elders. Langzaam maar zeker zal de bevolking van Beuningen verouderen. Het hoofd van de lagere school heeft uitgerekend, dat over vijf jaar de bezetting van de school miniem is. Waar moet dat heen....?

Het wandeltourisme in Beuningen maakt zich over deze vraag geen zorgen. Overal ziet men hier in de zomermaanden vakantiegangers. Het aantal historische monumenten in de buurtschap is gering. Het 125 jaar oude en weinig bezienswaardige 'tolhuis' op 'de Tolbult' werd in 1962 afgebroken. Maar het landschap, dat Beuningen's verdere uitgroei tegenhoudt, is van een paradijselijke schoonheid.

(5 en 6) L. A. Stroink 'Stad en Land van Twente'; blz. 86 en 64.

almelo

Nutsspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22

Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Veur MEUBELS en allens, wat
er zo bieje komp kieken, naor:

TOON a.d. *Tuinstraot*

Tel. 3880

Het Twentse Serviezenhuis

Heeringa & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 Hengelo

Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

drogisterij – parfumerie

PRÜMERS

Bornsestraat 72 – Tel. 5650

Het huis voor geschenken

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'nzeuvenspoonk. Rechtervoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niejmoedse
daansscholen:

Ans en Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 – Tel. 4880

- VEEVOEDER
- KUNSTMEST EN
- LANDBOUW-

[BENODIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet
lage prijzen bij **A.B.T.B.**
ALMELO

FOTO ROOS SINDS 1905

foto-service

Bornsestraat 26, Tel. 2563

Wekblad Roeten Dree

Tel. 05490-3163

Postbus 22

Heel de stad least dit blad
(en ook 't Aadorp, Harbrinkhook,
Bornerbrook en Zeendern.)

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 – ALMELO

Coöperatie

De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.

COÖP. LANDBOUWERS-
BANKEN HANDELSVER.

DIVERSE PLAATSEN

Hotel
Haarhuis
Zenderen

In 't herte van Twente

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

Rijssen

DE GLIMLACH
VAN
TWENTE

* Een typisch landstadje temidden van de bossen
* Een ideaal oord voor een rustige vakantie
INLICHTINGEN VVV RIJSSSEN TEL. 2303

DIVERSE PLAATSEN

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

■ De SPAARBANK ■ verder alle
voor iedereen BANKZAKEN

Met onze mengvoeders altijd de
hoogste productie. **Kunstmeststof-**
fen; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in **vaste brandstoffen**.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

Wie helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wlede umgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

„de kop'ren smorre”

Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naor Deamter
[Twentse specialiteiten]

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

Coop. „De Landbouw” W.A.
GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
controle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
TRIO (Wierden-Holten-Rijssen)

CLO-meng en -ruwvoeders

Tel. 05480-2268

STREEKTAAL

'n LèVENSLOOP VAN JENSKEN VANDE WAPSE

('Gaitjan', Almelo)

VII.

Nen boer hooit nich van nen zacht'n januarie. „Januarie mut van keulte kraak'n, zal Sunt Jao-pik 't good met ons maak'n", zegge. Non, de boer'n mocht'n nich klaag'n. 't Was 'n euzig winter, völle snee, gladiezen, en vake gloepens koold. Zodeunig was 't werkvolk van Grobbentimmerman bliej met nen bouw kot bie 't daarp, zodat ze almaol nog wa wier gaauw naor 't hoes konn'n komm'n. De bouw-plaats lag neuws 't boerderiejken van Graedsken van de Striepe. Zien veuroolders war'n van de Striepe of hier komm'n wonn'n en kot en good praot'n de leu dan ok van 'Striepen Graedsken'.

't War'n goo leu. Benaamd Graedsken was nen allerbest'n sul. Dika ziene vrouw, hoowal slim trankiel, was ook wa good van bestaon, dat was zee wa. Zee heul van klaor, jao, slim klaor: iej konn'n d'r wa pankooke ett'n van de delle. Wieders har Dika ok wa wat aower veur 'n anner'n.

Krek 'n eerst'n mor'n doo as Grobbentimmerman met zien volk op 'n bouw kwam, brach Dika teeg'n tien uur ne kettel vol koffie. „Astebileef keerls, 'n waorm dreupken, daor wo'j nog ees aans van in de hoed. En a'j vanmirrag oew brood achter de kneupe wilt schoew'n, dan ku'j d'r wal nen kettel vol koffie bie krieg'n. A'j d'r an too zint, dan stuurt dat jonge mar eew'n, dan krieg ze zo gleunig oet de aske."

„Das jao mooi an ebeun," zee Grobbentimmerman, „dat pakke wiej geerne met beede haane an. En lao'w Jensken dan mar beneum'n as koffiehaller." Dika keek eew'n heel ondeugend met eur kraal-eugkes op Jensken an en zee: „Das wa good, kom ie 'smirraagns mar koffie haal'n mien jonge, wiej treft dat wa met mekaa, dat he'k a lange zeen."

En zo stapp'n Jensken regelmaotig naor Striepen-Dika hen koffie haal'n. De eerste tied göng hee de delle aower, mar allengs wodd'n e keuner en göng hee op zied van 't hoes de biekökk'n in. Mar ja, 't was de winterdag, 't weer wodd'n d'r nich better op, en nen scharp'n Noord-Ooster bleus Jensken dwes deur de piloze bokse hen. 's Nachens was d'r nog nen dikk'n pak snee bie ekom'n en deur as em den snee bie de klompe in kreup, was Jensken zo koold as nen bot. Doo asse dan ok bie Dika de biekökk'n in stree, waor as de ringe gleunig op 't venuus lag'n, doo wus Jensken toch nich wat em an kwam. He, he, wat was 't hier lekker. Gek dat d'r genene in de biekökk'n was? Waor zol Dika

wal oethang'n? Jensken fluit'n 'n paa maol, mar gen taal of teek'n? Dika was t'r nich. Wee'j wat, dan gao'k er mar eew'n bie zitt'n, dach'n Jensken. 't Mënseke zol wal in de schöppe an 't vèrkenvoorn wèen, ze zol zo wa komm'n. Blikskater, as e toch mos woch'n, dan konne de peute wa gaauw eew'n in 'n oow'n stekk'n, want hee har veute as ies. En lao'k de klompe d'r bie an hool'n, dat waarmt mooi met....

Dika har ne bosschop bie een van de naobers en iejleu weet wa hoo dat geet met vrouwleu onner meka. Ze mos en zol gaon zitt'n en 'n köpk'n koffie metdrink'n. Zodeunig bleef ze wat langer teut'n en doo ze in de gaat'n kreeg dat 't a biekaans half eene was, is ze as te duuvel op 't hoes an gaon. In dee bedriew'n veul'n Jensken dat em de weurmt van 'n fenuusoow'n merakels good dee. 't Trök em deur de hele hoed hen. 't Deu em zo good, dat em de oog'n d'r bie dichte völl'n. Heij was fenaol boet'n west'n. Onnertusk'n war'n de knobbn snee onner ziene klompe verloop'n en zwöm 'n heel'n oow'n van 't sneewater. En dat bie Dika waor all'ns glöm en blönk as 'n speegel....

Doo as Dika de kökk'n in kwam en Jensken daor zag zitt'n met 'n kin op 't onnerste knoopsgat, kon ze bie 'n leefluuk'n aanblik van 't slaopende jong eur lach'n nich laot'n. Mar doo as zee zag dat 'n heel'n oow'n blaank stun, was eur dat lach'n gaauw vergaon. Kroes as nen kämphaan leup ze naor 'n bouw en zee teeg'n Grobbentimmerman: „a'j ees zeen wilt waor as oew koffie blif, dan mu'j ees eew'n met gaon."

Grobbink göng met, zag Jensken daor zitt'n en zee teeg'n Dika: *woch mar eew'n, dat zu'w em ofleer'n*. Hee keer'n wierum naor de bouwplaats, pakk'n 'n boll'n steigertouw en vreug an Voelbeer'n-Willem de timmerman offe eew'n metleup.

Dee beed'n hebt Jensken rond um rond vaste an 'n stoel ebönd'n, ondanks protest'n van Dika. Doo pakk'n ze ne angebraand'n kluppel oet 't fenuus en lèed'n den op de kleppe van 'n oow'n. In 'n eer-gezeen kreeg Jensken nen oos'n rook in 'n hals en begönne te kokhaalz'n as offe van de weerld mos. Rap trök hee zien beene oet 'n oow'n en wol der tuskenoet tuut'n. Mar dat göng jao nich, Jensken har 'n stoel an 't gat hang'n. Heij deu nen bö as 'n jeurig kalf en glad beduuveld en veraltereerd roll'n ne met 'n stoel deur de kökk'n hen. Non was Jensken heelmaol van 't peceel, heij begreep er jao niks meer van, wol met alle geweld wier op de been' mar 't gung nich. Heij was toovedan glad rebels en doo e wier perbeer'n op te komm'n, raak'n ne met 'n stoel vaste achter nen poot van 't fenuus. Dika sleug van schrik de aarme in de heugte en as op dat moment 'n stoel 't nich begew'n har, dan harre 't fenuus ok nog 't önnerte boow'n

oldenzaal

GESCHENKBON

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbbon.

Blij met een geschenkbbon
G. Morselt

tricoloreren
drymasteren
verven

Ootm.str. 47-49
Tel. 2091

Antoon Hutten

VOOR DE LOOP EN DE SLOOP

Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 71, Tel. 2863

ERRES TELEVISIE PHILIPS

Ben Lansink Oldenzaal
Deurningerstr. 6 Tel. 2981

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj bekieken)
fotohandel

't Kiekkeske

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 15 Tel. 2077
OLDENZAAL

TELGENKAMP's
zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.
Molenstraat 6, telefoon 2958

KIP

regelt Uw
schade

KIP

deukt Uw
auto uit

KIP

spuut Uw
auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 - Tel. 2251 - Oldenzaal

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

DIV. PLAATSEN

COOP. ZUIVELFABRIEK
De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken. Hoogste spaarrente.

Boerenleenbank De Lutte
MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUG
Hoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

BOERENLEENBANK

LONNEKER

Bijkantoor Enschede: Fazantstraat 112
De Spaarbank Alle bankzaken
voor iedereen Telefoon 10223

Wee rekken kan geet naor
zölfbediening
PARAAT

Glanerbrug: bij TET-bushalte
In 'n lunchroom köj lekker etten en dreenken

„N BUSKE LATE BLEUIERS”
(Toon Borghuis, Oldenzaal)

Boekhandel Bruggeman, Oldenz.
Boekhandel Witkam, Enschede
Bij de Twentse Post uitverkocht!

TRACTOREN (Kramer, David
Brown), MELKMACHINES (FN),
FRIAC-DIEPVRIEZERS.

SCHOLTEN LANDBOUW-
MECHANISATIEBEDR.
Deurningen (Tel. 228)

Boerenleenbank

Denekamp

de spaarbank
voor het platteland

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
Moderne touringcars
Uitgebreid reizenprogramma
In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

**COMMISSIE WOERDEMAN CONCLUDEERT:
MEDISCHE FACULTEIT MOET NAAR TWENTE**

ZWOLLE — De door het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel in het leven geroepen commissie wetenschappelijk onderwijs, onder voorzitterschap van prof. dr. M. W. Woerdeman, is tot de conclusie gekomen, dat als vestigingsplaats voor een achtste medische faculteit aan Twente de voorkeur dient te worden gegeven boven Zwolle en Deventer. De aanwezigheid van een technische hogeschool in Twente die belangstelling heeft voor een combinatie met een medische faculteit en bereid is daarvoor ruimtelijke faciliteiten te bieden, is hier doorslaggevend geweest. De medische faculteit zal aldus kunnen profiteren van de technische research en het natuurwetenschappelijk onderwijs van de THT.

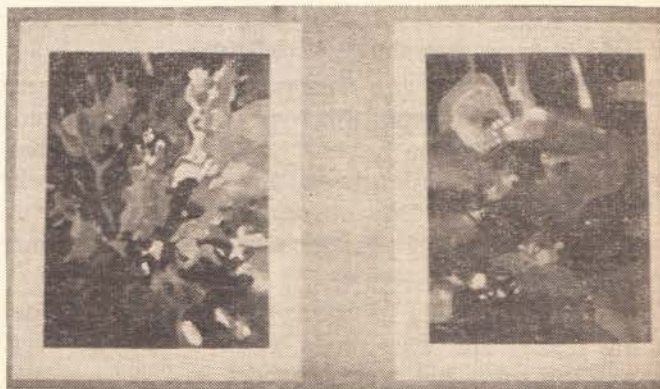
Inmiddels heeft de minister van Onderwijs en Wetenschappen, prof. dr. G. H. Veringa, de 27ste juni op zijn ministerie het rapport-Woerdeman ontvangen van een deputatie uit het College van G.S. van Overijssel en enkele leden van de commissie Woerdeman.

EXPOSITIES

ANNEMIEK TJEPKEMA

HENGELLO — Het Cosa-Restaurant in de Twentse metaalstad exposeert deze maand werk van de jonge Hengelose kunstenares Annemiek Tjepkema, die onlangs afstudeerde aan de Kunstacademie te Enschede waar Johan Haanstra haar leraar was.

De tentoonstelling omvat een vrij groot aantal gouache's en dessin-ontwerpen die in kleur en vorm getuigen van een jeugdige frisheid en spontaniteit.

trökk'n. Jensken sleug met de plette teeg'n de taofelpoot en nog veurdat heij oet 't steigertouw kon kroep'n en aowerèn kon komm'n, harre nen bult veur 'n kop zitt'n as 'n gaanzenei.

Dewiel Striepen-Dika wa kon huul'n, lacht'n Grob-bentimmerman en Voelbeer'n-Willem zik heuws 'n ongeluk.

Vanzölfsprekkend hef Grobb'ntimmerman zik nich laot'n kenn'n en Dika all'ns weer netjes in örre maakt. Mar hee hef nich wier zo mooi könn'n praothen met Jensken datte nog ooit wier naor Striep'n-Dika göng um koffie te haal'n. (*'t Geet wieder.*)

WERKGELEGENHEID

WERKLOOSHEIDBESTRIJDING ENSCHEDE

ENSCHADE — Van de ruim veertien miljoen gulden, die de provincie Overijssel van het ministerie van Binnenlandse Zaken kreeg in het kader van de werkloosheidsbestrijding, ging een bedrag van f 1.749.000 — naar Enschede. Van dit bedrag is ongeveer een miljoen gulden bestemd voor Polaroid NV, en wel voor het treffen van voorzieningen in de fabriekscomplexen aan de Noorderhagen (f 600.000) en aan de Lage Bothofstr. (f 400.000), waardoor in de behoefte aan bedrijfsruimte bij Polaroid kan worden voorzien en nieuwe arbeidsplaatsen beschikbaar komen.

WEVERIJ WERKTE IN VAKANTIE

RIJSSSEN — In verband met een grote vraag naar jute, die als grondstof wordt gebruikt in de tapijt-industrie, werkten de jutefabrieken Ter Horst & Co te Rijssen in de fabrieksvakantie door. De 160 mensen die hierbij betrokken waren, zullen hun vakantie op 'n later tijdstip genieten. (Eveneens in Rijssen zal de werktijd bij de confectiefabrieken van de NV Van Heek vanaf 31 juli gedurende 6 weken met de helft worden bekort wegens onvoldoende afzet.)

REGIONALE ONTWIKKELING

ANDERE ECONOMISCHE OPBOUW

DEN HAAG — Tijdens het vorige maand gehouden tweedaagse debat over de katoen-, rayon- en linnenindustrie heeft minister Block (economische zaken) de mogelijkheid opengelaten dat Twente en de Achterhoek in de toekomst via ingrijpende maatregelen geloodst zullen worden in de richting van een andere economische opbouw. De regering zegde verder toe dat de E8, de grote verbindingsweg Twente-Holland, zo snel mogelijk zal worden aangelegd. Ten behoeve daarvan zal in 1968 worden begonnen met de aanleg van de brug over de IJssel.

GAS AANGEBOORD IN TWENTE

OLDENZAAL — Ook in Twente is aardgas aangeboord. De Nederlandse Aardolie Maatschappij heeft bij Tubbergen en Denekamp een gasveld van rond 5 miljard m³ ontdekt, dat rendabel wordt geacht. De directie van de NAM voert thans onderhandelingen met de Gas Unie over transport en verkoop van het gas.

IN ALMELOSE HAVENS LOSTEN 1429 SCHEPEN

ALMELO — In 1966 losten in de Almeloze havens 1429 schepen; (in '65: 1187). De totaal verwerkte tonnage beliep 448.744 tegenover 375.034 in 1965, een stijging van 19,7 pct. De aanvoer (440.699 ton) steeg met 20 pct. ten aanzien van 1965, terwijl het aantal geladen tonnen terugliep van 8122 naar 8045, een vermindering van 1 pct.

De voornaamste bestanddelen van de aanvoer waren (in tonnen van duizend kilogram):

	1964	1965	1966
Benzine	14.228	26.176	27.588
Cement	11.754	9.496	12.865
Graan	60.593	72.926	86.095
Grint	116.284	113.295	141.555
Hout	4.418	2.970	1.910
Katoen	9.093	21.320	24.399
Kunstmest	26.119	29.731	28.870
Olieprodukten	22.302	40.617	41.177
Steenslag	11.321	20.277	22.942
Veevoeder	9.134	12.931	15.582
Zand	40.124	33.056	46.974

In drie hoofdgroepen verdeeld waren deze aanvoeren: bouwmaterialen 53,8 pct (49,9), agrarische behoeften 31,1 pct (32,7) en brandstoffen 9,4 pct (11,1). De aanvoer van steenkolen (in 1964 nog 2.242 ton) is totaal verdwenen. Katoen vormt met 5,5 pct (5,8) een afzonderlijke groep.

Van de totale aanvoer was 88,2 pct bestemd voor aan de havens gevestigde bedrijven.

Meer dan de helft van deze goederen werd vanuit Nederland verscheept (56,7 pct). Op de tweede plaats komen Duitse havens (37,9 pct) terwijl België, Frankrijk, Finland en Zweden rechtstreeks de rest verzonden. De voornaamste aanvoerhaven was Rotterdam (51,7 pct) gevolgd door Amsterdam en Limburg.

Opvallend is, dat de hout-aanvoer afneemt. In het vorige jaarverlag was reeds gewezen op de overschakeling naar het wegtransport.

GEVAAR VOOR BERGVENNEN

HENGELLO — In het 34e jaarverslag van de Stichting 'Het Overijssels Landschap' dat betrekking heeft op 1966 staat ondermeer, dat de begrenzing aan de zuidzijde van de Bergvennen bij Lattrop (gem. Denekamp) tegen het aldaar gelegen kampeerterrein grote zorgen baart; (zie ook TP van juli '62). De toedeling in de ruilverkaveling vond hier op een zodanige wijze plaats, dat het verloren gaan c.q. sterke aantasting van de natuurwetenschappelijke betekenis van het z.w. ven als zeker mag worden aangenomen.

LECTUURVOORZIENING

BORNE — Blijkens het jaarverslag 1966 van de K.C.V.L.O. (kath. centrale vereniging voor lectuurvoorziening in Overijssel) werden in dat jaar door 24 Twentse parochiebibliotheken aan tezamen 3288 leden niet minder dan 122502 boeken uitgeleend. Het aantal uitleningen van de 7 Twentse openbare bibliotheken dezer centrale (inclusief 6 Twentse filialen) bedroeg 244789 bij een totaal van 7078 led.

RECLASSERINGSWERK

ALMELO — Uit het jaaroverzicht van de kath. reclasseringsvereniging afd. Twente blijkt, dat het aantal uitgebrachte rapporten voortdurend stijgt. Hieruit behoeft niet zonder meer een groei van de criminaliteit te worden afgeleid. Wel staat vast, dat er meer dan voorheen en zelfs als regel een voorlichtingsrapport wordt verzocht bij de zogenaamde winkeldiefstallen, wat het percentage van de uitgebrachte voorlichtingsrapporten mede heeft doen oplopen. Was in 1963 het aantal rapporten nog 138, in 1966 was dit aantal reeds opgelopen tot 251, waarvan vooral het aantal voorlichtingsrapporten een sterke toename vertoont. Het jaarverslag maakt verder melding van het feit, dat de in vroegere jaren geconstateerde geleidelijke toename van de zedendelicten vrijwel tot stilstand is gekomen. Daarentegen neemt het aantal vermogensdelicten toe evenals het aantal winkeldiefstallen.

LANDELIJK EN STEDELIJK SCHOON

HENGELLO — Vorig jaar werden door de verschillende commissies van 'Het Oversticht' (zetel te Zwolle) zesduizend adviezen uitgebracht inzake bescherming van landelijk en stedelijk schoon.

In het jaarverslag wordt opgemerkt dat men tijdiger zou willen worden betrokken bij het opstellen van plannen voor grote woonwijken met systeembouw.

MILJOENENSCHAT OUDHEIDKAMER RIJSSSEN

RIJSSSEN — De Oudheidkamer te Rijssen is in het bezit gekomen van een miljoenenschat. Bij testament heeft wijlen mevrouw M. G. J. van Heel-Willems — echtgenote van de ruim vijftien jaar geleden overleden mede-directeur van Ter Horst en Co. — bepaald, dat van haar verzameling oude kunst en antiek, die stukken, welke museale waarde hebben, aan de Oudheidkamer moesten komen. Door de commissie van deskundigen, die volgens de testamentaire bepalingen deze beschikking moesten uitvoeren, zijn 32 schilderijen uitgezocht — voor het merendeel van Hollandse meesters —, 300 nummers Delfts en Engels aardewerk, 100 stuks klein zilverwerk en verder antieke meubels, munten, sierraden, horloges en een staande Amsterdamse klok.

Voor de Oudheidkamer Rijssen, die geen gebouw heeft om deze miljoenenschat onder te brengen, brengt deze aanwinst de noodzaak met zich mee om haar beleid te herzien.

Hoewel de schenking niet veel te maken heeft met de historie van Rijssen, is zij toch wel typerend voor de kunstzinnige instelling en de regionale gevoelens in Twentse fabrikantenkringen.

HENGELO IN OUDE ANSICHTEN

In de ansichten-reeks van de Europese Bibliotheek, uitgeverij te Zaltbommel, is ook een deeltje met oude prentbriefkaarten over Hengelo verschenen; (prijs f 15.90). De eerste exemplaren daarvan werden op 20 juli aangeboden aan de burgemeester van Hengelo, jhr. mr. L. M. E. v. Fisenne, en de heer D. J. F. Wilmlink, directeur van de plaatselijke VVV en hoofd van de gemeentelijke voorlichting, welke laatste de ansichten verzamelde.

In een voorwoord geeft de bekende regionalist A. Buter een kort overzicht van de lokale geschiedenis.

Het is de bedoeling om ook oud-Enschede en oud-Almelo en mogelijk nog andere Twentse plaatsen in een dergelijke verzameling prentbriefkaarten vast te leggen.

UNIFORME BOUWVERORDENING 'BANDSTAD'

ENSCHDEDE — De Twentse gemeenten hebben de jongste landelijke 'modelbouwverordening' — in de geest van de Bandstadgedachte — gezamenlijk onder de loep genomen. Zij hebben eveneens gezamenlijk een staat van wijzigingen met de toelichting daarop samengesteld, hetgeen betekent dat de Bandstadgemeenten straks een uniforme bouwverordening hebben. De ter inzage legging geschiedde deze maand gelijktijdig in alle Bandstadgemeenten.

RESTAURATIE DE OOSTERHOF

RIJSSSEN — Gedeputeerde Staten hebben aan de Provinciale Staten voorgesteld een provinciaal subsidie van f 56.000 te geven in de kosten van restauratie van de havezate De Oosterhof. De eigenaresse van het vervallen gebouw, de stichting tot oprichting en instandhouding van opleidingsinternaten voor kraamverzorgsters van het Oranje Groene Kruis te Den Haag wil in de havezate een opleidingsinternaat voor kraamverzorgsters vestigen.

De restauratiekosten worden voor een groot deel door de rijksoverheid gefinancierd. Het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk heeft f 280.000 toegezegd, en het ministerie van sociale zaken en volksgezondheid f 534.000. De gemeente Rijssen zal f 30.000 bijdragen.

RESTAURATIE MUURSCHILDERING

DELLEN — Door gebruik te maken van de modernste chemische preparaten, is de restaurateur-kunstschilder Jelle Otter uit Groningen er in geslaagd de muurschildering in het dakgewelf van de ned. herv. kerk te Delden — voorstellende Het Laatste Oordeel — tot haar oorspronkelijke sterkte terug te brengen. Een beslissing over een soortgelijke behandeling van andere muurschilderingen in deze kerk moet nog worden genomen; (zie ook TP van nov. '65, p. 5).

NIEUWE BIBLIOTHEEK STAD & AMBT DELDEN

DELLEN — Door samenwerking tussen de katholieke bibliotheek en de Nutsbibliotheek alhier is het mogelijk geworden aan de Goorsegeweg in Delden een nieuwe bibliotheek te bouwen. De nieuwbouwplannen, waarvoor de gemeente Stad Delden een eenmalige subsidie van f 22.874 beschikbaar stelde zullen omstreeks december a.s. gereed zijn.

HUISVESTING GEHUWDE STUDENTEN

ENSCHDEDE/DRIENERLO — Een door de campusraad ingestelde werkgroep onder voorzitterschap van prof. Draijer heeft een nota uitgebracht over de huisvesting van studentenechtparen op de campus. De werkgroep acht de begane-grond appartementen in het bouwproject 'Van Wensveen' het meest geschikt. Verder meent de werkgroep dat een duidelijke positieve prognose van het studieverloop noodzakelijk is bij de toewijzing van woningen aan gehuwde studenten, die het P2-examen nog niet hebben gehaald. Men acht het wenselijk om ook de mogelijkheden voor huisvesting buiten de campus in de omliggende gemeenten na te gaan.

GENTLEROY VOOR VRIJETIJD- KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN-TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

VéGé

voor ^U_W levensmiddelen
guller met zegels.. guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 % kort. in geldzegels

Henny J. v. Egteren

C.F. Klaarstr.18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep van
Nederlandse Dameskappers

Gedipl. Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gedipl. Haarkundige

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin
een LUSTHOF. Kosteloos maakt
ERICA voor U een grondplan.
Vraagt inlichtingen.

